

Sygn. akt III AUa 584/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 września 2017 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Jacek Witkowski

Sędziowie: SSA Jarosław Błaszczak

SSA Irena Różańska-Dorosz (spr.)

Protokolant: Marcin Guzik

po rozpoznaniu w dniu 28 września 2017 r. we Wrocławiu

na rozprawie

sprawy z wniosku **J. J.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.**

przy udziale (...) **s.r.o. w C.**

o ustalenie ustawodawstwa właściwego

na skutek apelacji J. J.

od wyroku Sądu Okręgowego w Opolu Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 6 grudnia 2016 r. sygn. akt V U 3720/14

I. oddala apelację;

II. zasądza od wnioskodawcy na rzecz strony pozwanej 2.700 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Opolu wyrokiem z dnia 6 grudnia 2016 r. oddalił odwołanie J. J. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 7 czerwca 2013 r. dotyczącej ustalenia właściwego ustawodawstwa i zasądził od wnioskodawcy na rzecz strony pozwanej kwotę 2.400 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Rozstrzygnięcie to oparł Sąd Okręgowy na następujących ustaleniach faktycznych:

Wnioskodawca od dnia 8 czerwca 1992 r. prowadzi działalność gospodarczą pod firmą (...) Przedsiębiorstwo (...) w P.. Jednocześnie w dniu 1 lutego 2013 r. zawarł dodatkowo umowę o pracę ze słowackim pracodawcą - (...) s.r.o. z/ s w C. (...), (...), Słowacja.

W dniu 12 marca 2013 r. wnioskodawca wystąpił do organu rentowego z wnioskiem o ustalenie właściwego ustawodawstwa w związku z wykonywaniem działalności na własny rachunek w Polsce i podjęciem pracy najemnej na Słowacji. We wniosku jako właściwe wskazał ustawodawstwo słowackie. Do wniosku dołączył kopię zaświadczenia o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej z dnia 8 grudnia 2008 r. oraz umowę o pracę z dnia 1 lutego 2013 r. zawartą pomiędzy wnioskodawcą a pracodawcą słowackim w języku polskim i słowackim.

Pismem z dnia 28 marca 2013 r. strona pozwana zwróciła się do wnioskodawcy o przedłożenie dowodów potwierdzających faktyczne podjęcie i wykonywanie pracy na terenie Słowacji, wysokość otrzymanego wynagrodzenia, raporty z wykonanej pracy za poszczególne miesiące, wskazanie miejsca wykonywania pracy, jej częstotliwość, określenie ilości pracy w procentach wykonywanej na Słowacji i w Polsce. Jednocześnie pismami z dnia 7 maja 2014 r. i 9 września 2014 r. organ rentowy zwrócił się do słowackiej instytucji właściwej w sprawie wykonywania przez wnioskodawcę pracy, jej rozmiaru na terenie Słowacji. W odpowiedzi z dnia 23 sierpnia 2014 r. słowacka instytucja - Socjalna Poistovna poinformowała, iż w firmie (...) s.r.o. przeprowadziła kontrolę, w której ustaliła, że wprawdzie pracownicy tej firmy świadczą pracę na terenie Słowacji, lecz praca ta jest wykonywana tylko przez 10 godzin miesięcznie z wynagrodzeniem 40 euro, co wskazuje zdaniem słowackiej instytucji na pracę o charakterze marginalnym.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych decyzją z dnia 12 lipca 2013 r. ustalił wnioskodawcy od dnia 1 lutego 2013 r. polskie ustawodawstwo jako właściwe. W uzasadnieniu wskazując, że samo zawarcie umowy o pracę nie świadczy jeszcze, że doszło do jej faktycznego podjęcia i wykonywania.

Pismem z dnia 8 stycznia 2015 r. Socialna Poistovna Oddział w C. anulowała obowiązywanie formularza (...) dla J. J. od dnia 1 lutego 2013 r. wskazując, iż wydała decyzję o nieobjęciu od dnia 1 lutego 2013 r. obowiązkowym ubezpieczeniem chorobowym, obowiązkowym ubezpieczeniem emerytalnym i obowiązkowym ubezpieczeniem od utraty pracy J. J. jako pracownika M. s.r.o. Z tego powodu unieważnia formularz (...) wydany w dniu 24 października 2014 r.

Przy tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy, powołując się na przepisy art. 13 ust. 2 i 3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w/s koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE nr L 166 z dnia 30 kwietnia 2004 r. s. 1 i n., ze zm.), a także art. 14 ust. 5b, 6, 7 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczącego wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 r. w/s koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE nr L 284 z dnia 30 października 2009 r. s. 1 n. ze zm.) stwierdził, że odwołanie wnioskodawcy J. J. nie zasługiwało na uwzględnienie. Sąd ten zwrócił uwagę, że w sprawie miały zastosowanie przepisy wspólnotowej koordynacji, ponieważ ubezpieczony domagał się ustalenia wobec niego ustawodawstwa właściwego, informując, że jednocześnie prowadzi działalność gospodarczą na terytorium Polski (w Polsce ma też miejsce zamieszkania) oraz wykonuje pracę na podstawie stosunku pracy z pracodawcą słowackim.

Sąd pierwszej instancji zaznaczył, że ZUS podjął czynności zmierzające do sprawdzenia, czy w omawianej sprawie zachodzi zbieg wykonywania działalności na własny rachunek i pracy w kilku państwach członkowskich Unii Europejskiej, tj.: w Polsce i Słowacji. ZUS przesłał do wnioskodawcy wezwanie do złożenia wyjaśnień, nadesłania stosownych oświadczeń oraz przedstawienia wszelkich dowodów na okoliczność świadczenia pracy na terenie Słowacji. Wnioskodawca nie złożył niezbędnych wyjaśnień ani nie przedłożył żadnych dokumentów i oświadczeń pozwalających na ustalenie, czy w omawianej sprawie ma zastosowanie przepis art. 13 ust. 3, w szczególności, czy praca wykonywana na terenie Słowacji nie ma charakteru marginalnego. Dokonując analizy materiału dowodowego sprawy, Sąd uznał, że w stosunku do wnioskodawcy jako osoby prowadzącej na terenie Polski od 8 czerwca 1992 r. działalność gospodarczą w zakresie ubezpieczeń społecznych właściwe jest polskie ustawodawstwo, zgodnie z przepisami wspomnianego rozporządzenia nr 883/2004. W stosunku do wnioskodawcy w zakresie ustalenia na jego rzecz właściwego ustawodawstwa nie znajdzie zastosowania art. 13 ust. 3 rozporządzenia nr 883/2004, bowiem praca najemna w rozumieniu art. 14 ust. 5 i 8 miała charakter marginalny.

Sąd Okręgowy podkreślił, że pismami z dnia 7 maja 2014 r. i z dnia 9 września 2014 r. polski organ rentowy powiadomił o tym fakcie słowacką instytucję ubezpieczeniową, która pismem z dnia 8 stycznia 2015 r. unieważniła formularz (...) wydany wnioskodawcy oraz wydała decyzję o nieobjęciu J. J. od dnia 1 lutego 2013 r. obowiązkowymi ubezpieczeniami chorobowym, emerytalnym i ubezpieczeniem od utraty pracy.

W konsekwencji Sąd pierwszej instancji uznał, że zaskarżona decyzja została przez organ rentowy wydana w sposób prawidłowy i zgodny z obowiązującymi przepisami prawa. W sprawie nie zachodziły więc podstawy faktyczne do zastosowania przepisu art. 13 ust. 3 rozporządzenia nr 883/2004, a ponadto praca wykonywana przez wnioskodawcę na terenie Słowacji bezsprzecznie miała marginalny charakter.

Orzeczenie o kosztach procesu zostało oparte na art. 98 k.p.c. oraz § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w/s opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t. j.:Dz. U.2013.490 ze zm.).

Apelację od powyższego wyroku złożył wnioskodawca zarzucając:

- naruszenie przepisów prawa materialnego:

a) rażąco naruszenie prawa materialnego, mające wpływ na treść wydanego wyroku, a to art. 13 ust. 3 rozporządzenia nr 883/2004 w/s koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego zawierającego normę kolizyjną wskazującą na ustawodawstwo właściwe dla ubezpieczenia społecznego osoby normalnie wykonującej pracę najemną i pracę na własny rachunek w różnych państwach członkowskich Unii Europejskiej przez co wyłączona jest możliwość ustalenia prawa właściwego dla stosunku prawnego w inny sposób, niż wskazany przez normę dotyczącą koordynacji ubezpieczeń społecznych, co oznacza, iż strona pozwana miała bezwzględny obowiązek ustalić odwołującemu się ustawodawstwo słowackie;

b) art. 13b ust. 2 lit. a i art. 14 c rozporządzenia Rady (EWG) nr 1408/71 w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek i do członków ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie, poprzez podważenie ważności umowy o pracę i stwierdzenie, że praca nie jest przez odwołującego się wykonywana na terenie Słowacji, podczas gdy praca ta ma charakter rzeczywisty i jest efektywna zarobkowo, jak również nie nosi znamion charakteru pracy marginalnej, a badanie celu zawarcia przedmiotowej umowy pozostawało poza kognicją polskiego organu rentowego i Sądu,

c) art. 16 ust. 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 dotyczącego wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w/s koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego przez zaniechanie przez polski organ rentowy niezwłocznego określenia ustawodawstwa właściwego zgodnie z uzyskaną informacją, a także zawiadomienia o fakcie słowackiej instytucji, a zamiast tego wszczęcie postępowania wyjaśniającego,

d) art. 14 ust. 5 lit. b Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 w zw. z art. 13 ust. 3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 poprzez jego błędne zastosowanie polegające na uznaniu, iż praca wykonywana przez wnioskodawcę na Słowacji miała charakter marginalny, co skutkowało uznaniem, iż wnioskodawca nie podlega ustawodawstwu słowackiemu w zakresie ubezpieczeń społecznych i w konsekwencji oddaleniem odwołania;

e) art. 3 ust. 2 rozporządzenia nr 987/2009 poprzez jego błędną wykładnię, że wnioskodawca był zobowiązany - oprócz udzielenia informacji na temat świadczenia pracy na terenie Słowacji i przedłożenia umowy o pracę - przedstawić także dokumenty i dowody na okoliczność, iż wykonywana praca nie ma marginalnego charakteru;

f) art. 11 ust. 3 lit. a rozporządzenia nr 883/2004 poprzez jego zastosowanie, podczas gdy ten przepis nie miał zastosowania w niniejszej sprawie, ponieważ wnioskodawca wykonuje nie tylko pracę na własny rachunek w Polsce, ale także pracę najemną na Słowacji, w związku z tym zastosowanie do wnioskodawcy miał wyłącznie art. 13 ust. 3 rozporządzenia nr 883/2004;

g) art. 28 § 1 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. prawo prywatne międzynarodowe poprzez dokonanie oceny umowy o pracę w oparciu o przepisy prawa polskiego; naruszenie zasady rozmieszczenia ciężaru dowodowego i pominięcie obowiązku wykazania przez organ rentowy marginalności umowy o pracę,

- naruszenie prawa procesowego, które miało wpływ na wynik sprawy:

h) art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dowolność i stronniczość w zakresie rozważenia całego zebranego w sprawie materiału i oparcie rozstrzygnięcia głównie na wskazaniach słowackiej instytucji, jakoby praca wykonywana przez wnioskodawcę jest pracą o charakterze marginalnym, a także stwierdzenia, iż wnioskodawca nie wykazał w jakikolwiek sposób aby podjął pracę na Słowacji oraz otrzymał jakiegokolwiek wynagrodzenie świadczące o tym, że taka praca była wykonywana, co skutkowało uznaniem, iż charakter wykonywanej przez wnioskodawcę pracy na rzecz spółki (...) s.r.o. na terenie Słowacji należy uznać za marginalny, a za właściwe należy uznać ustawodawstwo polskie.

Przy tak sformułowanych zarzutach wnioskodawca domagał się zmiany zaskarżonego wyroku i uwzględnienie odwołania ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji oraz nieobciążanie wnioskodawcy kosztami zastępstwa procesowego za postępowanie apelacyjne na rzecz organu rentowego.

Sąd Apelacyjny zważył.

Apelacja wnioskodawcy nie zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności Sąd Apelacyjny zauważa, że zgodnie z treścią art. 477¹¹ k.p.c. w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych stronami postępowania są ubezpieczony, inna osoba, której praw i obowiązków dotyczy zaskarżona decyzja, organ rentowy i zainteresowany. Ubezpieczonym jest osoba ubiegająca się o ustalenie ubezpieczenia i świadczenia z tego wynikające. Zainteresowanym, co określa wprost § 2 art. 477¹¹ k.p.c., jest ten, czyje prawa lub obowiązki zależą od rozstrzygnięcia sprawy. W przypadku zainteresowanego decyzja organu rentowego, jakkolwiek skierowana do innych podmiotów, swoją treścią wpływa na jego prawa lub obowiązki w ten sposób, że ma on interes prawny w uzyskaniu konkretnego orzeczenia sądowego.

Z tej przyczyny, sąd prowadzący postępowanie w sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych powinien w każdym wypadku ustalić, czy przedmiot tego postępowania wskazuje na to, że określona osoba powinna w danym wypadku korzystać ze statusu prawnego zainteresowanego. W przypadku zaś pozytywnego rozstrzygnięcia tej kwestii, w celu stworzenia zainteresowanemu możliwości obrony praw, należy go zawiadomić o toczącym się postępowaniu i możliwości udziału w tym postępowaniu w charakterze strony, nawet jeżeli taka osoba nie została uprzednio wezwana do udziału w tej sprawie w postępowaniu przed organem rentowym. Konsekwencją braku wezwania przez sąd osoby posiadającej kwalifikację prawną zainteresowanego do udziału w postępowaniu w charakterze strony, jest właśnie stwierdzenie nieważności tego postępowania. Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 29 lipca 1997 r., III ZP 20/98, OSNAPIUS 1998/23/690, przyjął, że niewezwanie zainteresowanego przez Sąd do udziału w postępowaniu powoduje nieważność postępowania. Stanowisko to było następnie podtrzymywane wielokrotnie w innych wyrokach Sądu Najwyższego, m.in. w wyroku z dnia 15 lipca 1999 r., II UKN 52/99, OSNAPIUS 2000/22/826 czy wyroku z dnia 8 grudnia 2000 r., II UKN 128/00, OSNAPIUS 2002/15/308.

W ocenie Sądu Apelacyjnego pracodawca słowacki nie jest zainteresowanym w sporze między organem rentowym a wnioskodawcą w zakresie ustalenia właściwego ustawodawstwa. Decyduje o tym wykluczenie, w świetle powyższych wywodów, możliwości oceny i badania ważności umowy o pracę zawartej z pracodawcą działającym na terytorium innego państwa członkowskiego. Podstawą określenia w zaskarżonej decyzji właściwego ustawodawstwa jest wyłącznie podjęcie przez organ rentowy trybu postępowania i wyjaśnienia w drodze porozumienia, zgodnie z art. 16 ust. 4 powołanego rozporządzenia wykonawczego, między instytucjami ubezpieczeniowymi obu państw członkowskich. W tym trybie decydujące jest stanowisko instytucji ubezpieczeniowej kraju, w którym wnioskodawca nie ma miejsca zamieszkania, a wykonywane było zatrudnienie, właściwa instytucja ubezpieczeniowa ocenia

więc czy przedmiotowe zatrudnienie stanowi tytuł w kierunku ubezpieczenia społecznego, w tym wypadku na terytorium Słowacji. Podleganie wnioskodawcy polskiemu ustawodawstwu, nie czyni, zdaniem Sądu Apelacyjnego, legitymowanym do udziału w procesie słowackiego pracodawcy, bowiem pracodawca zatrudniający wnioskodawcę za granicą nie jest zainteresowanym w sprawie z odwołania wnioskodawcy przeciwko organowi rentowemu o wydanie zaświadczenia o podleganiu ubezpieczeniom społecznym (art. 477¹¹ § 2 k.p.c.) przy czym powyższego nie zmienia sytuacja, w której kwestionowana jest ważność umowy przez niego zawartej (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 lipca 2016 r., II UK 297/15, Legalis nr 1515100).

Wnioskodawca wystąpił do organu rentowego z wnioskiem o ustalenie właściwego ustawodawstwa w zakresie podlegania ubezpieczeniom społecznym wobec prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w Polsce i zawarcia umowy o pracę na terenie Słowacji.

Kwestia jednoczesnego istnienia i wykonywania dwóch tytułów ubezpieczenia społecznego na terenie dwóch różnych krajów członkowskich w wariantcie dotyczącym pracy najemnej i prowadzenia działalności na własny rachunek uregulowana jest w przepisie art. 13 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.Urz.UE L 2004/166/1). W okolicznościach sprawy wobec powyższego połączenia tytułów ubezpieczenia społecznego znajduje zastosowanie zasada wynikająca z art. 13 ust. 3 w/w rozporządzenia wskazująca na podleganie ubezpieczeniu społecznemu w państwie w którym wykonywana jest praca najemna. Tylko w takim wypadku nie budzącym wątpliwości organ rentowy może wydać decyzję tymczasową stosując procedurę opisaną w przepisie art. 16 ust. 1 w zw. z art. 14 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczącego wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w/s koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.Urz. UE L2009/284/1).

Z ustaleń faktycznych wynika, iż organ rentowy miał wątpliwość co do rzeczywistego charakteru zatrudnienia wnioskodawcy na terenie Słowacji, wobec tego polski organ rentowy zwrócił się do instytucji tego państwa członkowskiego, celem ustalenia właściwego ustawodawstwa w drodze porozumienia.

W niniejszej sprawie organ rentowy wezwał nadto wnioskodawcę w ramach postępowania wyjaśniającego do złożenia dowodów świadczących o wykonywaniu zatrudnienia pracowniczego na terenie Słowacji. Przepis art. 3 ust. 2 powołanego rozporządzenia wykonawczego nakłada na osoby zainteresowane (dotyczy to wnioskodawcy) obowiązek do przekazania właściwej instytucji ubezpieczeniowej informacji, dokumentów czy dowodów potrzebnych do ustalenia m.in. ustawodawstwa mającego zastosowanie w ich sprawie. Wnioskodawca nie przedstawił żadnych dokumentów poza umową o pracę.

Pismami z dnia 7 maja 2014 r. i z dnia 9 września 2014 r. organ rentowy zwrócił się do słowackiej instytucji ubezpieczeniowej w sprawie dotyczącej wykonywania przez wnioskodawcę pracy na terenie Słowacji i jej rozmiarów. Słowacka instytucja poinformowała, że po przeprowadzeniu kontroli w spółce (...) s.r.o. ustalono, że pracownicy tej firmy wprawdzie świadczą pracę, lecz praca ta jest wykonywana tylko przez 10 godzin miesięcznie z wynagrodzeniem 40 euro, co wskazuje na pracę o charakterze marginalnym.

Wobec tego trafnie przyjął Sąd Okręgowy, iż wnioskodawca w żaden sposób nie wykazał, aby jego zatrudnienie na terenie Słowacji miało większy wymiar niż marginalny. Wywód swój Sąd Okręgowy poparł racjonalnym wnioskowaniem, co do dojazdu z miejsca zamieszkania, wysokości wynagrodzenia i wymiaru czasu pracy.

Niezależnie od powyższych ustaleń w przedmiocie charakteru pracy wnioskodawcy, najistotniejsze znaczenie ma decyzja słowackiej instytucji ubezpieczeniowej z dnia 8 stycznia 2015 r. anulująca obowiązywanie formularza (...) dla J. J. od dnia 1 lutego 2013 r. oraz decyzja o nieobjęciu od dnia 1 lutego 2013 r. obowiązkowym ubezpieczeniem chorobowym, obowiązkowym ubezpieczeniem emerytalnym i obowiązkowym ubezpieczeniem od utraty pracy J. J. jako pracownika M. s.r.o.

Zarzuty podniesione w apelacji, a sprowadzające się do zaprzeczenia oceny Sądu Okręgowego, co do marginalnego charakteru zatrudnienia wnioskodawcy na Słowacji, w żadnej mierze nie podważają zaskarżonego wyroku. Problemem w rozpoznawanej sprawie okazało się ustalenie (ocena), jaki charakter miała faktycznie praca wykonywana przez wnioskodawcę w Republice Słowackiej na rzecz pracodawcy słowackiego i czy słusznie organ rentowy, a za nim Sąd pierwszej instancji, uznały przedmiotowe zatrudnienie apelującego za niemające znaczenia dla celów określenia ustawodawstwa właściwego w spornym okresie. Jakkolwiek w ww. regulacjach brak jest definicji pracy marginalnej, tak w ocenie Sądu Apelacyjnego trafnie przyjął Sąd Okręgowy, że jest to praca o skali tak ograniczonej, że z punktu widzenia osiąganego przychodu czy też zaangażowania, jest ona nieistotna dla uzyskiwania środków utrzymania, spraw zawodowych czy rodzinnych.

Słusznie zatem ocenił Sąd pierwszej instancji, że właściwym ustawodawstwem dla J. J. będzie ustawodawstwo polskie z uwagi na prowadzenie w Polsce pozarolniczej działalności gospodarczej. Praca najemna wykonywana przez wnioskodawcę na Słowacji jest bowiem zatrudnieniem o skali tak ograniczonej, że z punktu widzenia zaangażowania wnioskodawcy w jej wykonywanie, jak i zysku ekonomicznego oraz faktu, że centrum życiowe ubezpieczonego znajduje się w Polsce jest ona nieistotna dla uzyskiwania środków utrzymania, spraw zawodowych czy rodzinnych. W umowie o pracę zawartej ze Spółką (...) s.r.o. określono czas pracy na 10 godzin miesięcznie za wynagrodzeniem wynoszącym 40 euro w skali miesiąca. Przepisy wspólnotowe, co prawda nie zawierają definicji „pracy marginalnej”, jednak istotne w tym zakresie ma stanowisko Komisji Europejskiej, z którego wynika, że praca marginalna, to praca, która jest stała ale ma niewielkie znaczenie pod względem: czasowym, to jest zajmuje mniej niż 5% regularnego czasu pracy i ekonomicznym, czyli stanowi mniej niż 5% całkowitego wynagrodzenia. Tymczasem miesięczny przychód wnioskodawcy ze stosunku pracy w Słowacji wynosił 40 euro, co oznacza, że w zależności od kursu euro otrzymywał od słowackiego pracodawcy wynagrodzenie w wysokości około 145 zł miesięcznie, przy wymiarze pracy 10 godzin miesięcznie (2,5 godziny tygodniowo). Takie wynagrodzenie jest znacznie niższe nawet od minimalnego wynagrodzenia za pracę w Polsce w 2013 r., które wynosiło 1.600 zł brutto. Wymiar pracy był także znikomym. Poza tym z uwagi na czas dojazdu około 3 godzin i odległość (około 200 km) od miejsca zamieszkania wnioskodawcy (P.) do miejsca pracy na Słowacji (C.), musiał on ponosić wysokie koszty dojazdu do siedziby pracodawcy, co niewątpliwie pomniejszało i tak już niski dochód z pracy na terenie Słowacji.

Wprawdzie wnioskodawca kwestionował obliczenia sądu dotyczące stosunku czasu pracy wykonywanej na terenie Słowacji oraz działalności prowadzonej przez niego w Polsce, ale wartości wskazywane przez apelującego, nie mają zdaniem Sądu Apelacyjnego wpływu na ostatecznie właściwą ocenę Sądu Okręgowego, że zatrudnienie wnioskodawcy na Słowacji miało w okolicznościach sprawy niewielkie znaczenie ekonomiczne i czasowe.

Odnosnie zarzutu dotyczącego niezastosowania przepisów rozporządzenia Rady (EWG) nr 1408/71 w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek i do członków ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie to uszło uwadze skarżącego, że z dniem wejścia w życie rozporządzenia nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, t.j. w dniu 1 maja 2010 r. rozporządzenie nr 1408/71 utraciło moc zgodnie z art. 90 rozporządzenia nr 883/2004, a zatem wbrew stanowisku wnioskodawcy nie mogło ono stanowić podstawy rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie.

Na marginesie Sąd Apelacyjny zauważa, że sąd ubezpieczeń społecznych rozpoznaje odwołanie od określonej decyzji organu rentowego, przedmiot sporu ogranicza się do orzeczenia pozytywnie lub negatywnie o podleganiu ubezpieczeniom w polskim organie rentowym. Wobec tego przedmiotem oceny nie może być ocena ważności tytułu ubezpieczenia społecznego realizowanego na terenie innego kraju członkowskiego i innego niż miejsce zamieszkania wnioskodawcy. Również chybiony jest zarzut ukierunkowany na ustalenie podlegania wnioskodawcy słowackiemu ubezpieczeniu społecznemu, która to okoliczność wykracza poza zakres kognicji sądu i właściwości polskiego organu rentowego.

Całkowicie bezzasadne są w świetle powyższego, przytoczone zarzuty naruszenia prawa procesowego, jako również mijające się z istotą sporu.

Z tych motywów podniesione zarzuty naruszenia prawa materialnego są niezasadne, jako odnoszące się do innych okoliczności niż wyżej wskazane, a decydujące o zgodności z powołanymi przepisami zaskarżonej decyzji.

Mając powyższe na względzie Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji wyroku na podstawie art. 385 kpc.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. oraz § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w/s opłat za czynności radców prawnych (Dz.U.2015.1804 ze zm. Dz.U.2016.1667), ponieważ wartość przedmiotu sporu wynosiła 21.588 zł, a zatem stawka minimalna w postępowaniu apelacyjnym wyniosła 2.700 zł.

SSA Irena Różańska-Dorosz SSA Jacek Witkowski SSA Jarosław Błaszczak

R.S.